

Finansdepartementet

Juridik som stöd för den offentliga förvaltningens digitalisering, SOU 2018:25

Sammanfattning

Vinnova ser positivt på förslagen om ett uppdaterat regelverk kring offentlighetsprincipen.

Vad gäller frågeställningar som berör AI och automation bör enligt Vinnovas mening hänsyn tas till den snabba utvecklingen på området för att förhindra att lagstiftning hämmar utvecklingen på området.

Att undanröja hinder för vidareutnyttjande av förvaltningens öppna data ses av Vinnova som centralt för att stimulera innovation.

Andra aspekter som bör beaktas

Att kontinuerligt arbeta med att identifiera hindrande lagstiftning genom policylabb med ambition att uppnå smart reglering är i Vinnovas mening en metod som kan säkerställa en iterativ process som kan underlätta innovation och undanröja hämmande regleringar och praktiker. Metoden kan väsentligt förbättra och förenkla processen genom att synliggöra och förtydliga var reglering respektive praktiker behöver utvecklas.

Vinnovas ställningstaganden

Offentlighetsstrukturen

Ett väl fungerande och effektivt regelverk för den offentliga förvaltningen är avgörande för både demokratin och innovationsklimatet. Det kan också bidra till att säkerställa att hänsyn tas till de demokratiska värdena när utvecklingen tar språng och förändringstakten är hög.

Vinnova ser positivt på förslaget att skapa en uppdaterad reglering av offentlighetslagstiftningen.

Ett moderniserat regelverk som tar avstamp i en digitalt först- logik har förutsättningar att stimulera innovation.

AI och Automation

AI och automation kommer ha avgörande betydelse för den framtida förvaltningens förutsättningar att effektivt och ändamålsenligt fullgöra sitt uppdrag.

Ur ett innovationsperspektiv finns såväl fördelar som nackdelar med förslaget. En uppenbar fördel är att ett klarlagt rättsläge underlättar för beslutsfattare och verksamhetsutvecklare att våga satsa på AI och automation då spelplanen tydliggjorts. En nackdel kan vara att då utvecklingen på området går mycket snabbt, regleringen riskerar att vara obsolet innan den ens satts i bruk och därmed kan innebära ytterligare begränsningar i möjligheterna att implementera en ny teknik. Att finna ett juridiskt förhållningssätt som kan balansera behovet av tydlighet med behovet av agilitet kan komma att vara avgörande för hur och om AI och automation införs.

Öppna data

Tillgång till öppna data utgör en viktig beståndsdel i att skapa förutsättningar för innovation. Genom att tillgängliggöra de datamängder som den offentliga förvaltningen producerar, kan aktörer som inte annars skulle ha möjlighet att utveckla sina idéer beredas förutsättningar att lösa samhällsutmaningar och bidra till innovation. Men även myndigheternas egen förståelse för de utmaningar som gällande rätt utgör bör kunna tillvaratas och utvecklas. Att konsekvent arbeta med en metod som policylabb har förutsättningar att åstadkomma detta.

Myndigheternas avgiftsfinansiering kan innebära hinder för vidareutnyttjare. Att undanröja dylika hinder skulle innebära uppenbara fördelar för innovationsklimatet, inte minst för små- och medelstora företag.

Samverkan mellan myndigheter

De förslag som berör underlättande av samverkan mellan myndigheter och då i synnerhet de som avser utveckling på AI och automationsområdet framstår som uppenbart innovationsfrämjande. Även i detta sammanhang bör möjligheten att genom policylabb verka för att överbrygga de praktiker och regleringar som försvårar för myndigheter att samarbeta övervägas.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Handläggaren Joanna Franzén har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Peter Lindelöf och enhetschef Ylva Strander deltagit.

Darja Isaksson